

POSTANOWIENIE

Dnia 2 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielewicz (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)

SSN Barbara Skoczowska

Protokolant starszy inspektor sądowy Marta Brzezińska

w sprawie X. Y. - prokuratora Prokuratury Okręgowej w G.

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej

na posiedzeniu 2 kwietnia 2025 r.

zażalenia I. N.

na zarządzenie sędziego Sądu Najwyższego z 20 marca 2024 r., sygn. akt I ZI 87/23 o odmowie przyjęcia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie, a kosztami postępowania zażaleniowego obciążyć Skarb Państwa.

Zbigniew Korzeniowski Wiesław Kozielewicz Barbara Skoczowska

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z 20 marca 2024 r. sędzia Sądu Najwyższego na podstawie art. 135 § 4 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze, odmówił przyjęcia wniosku I. N. występującego z upoważnienia D. W. o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Okręgowej w G. X. Y., z uwagi na niespełnienie warunków formalnych wniosku, pomimo wcześniejszego wezwania do ich uzupełnienia.

Wniosek nie spełniał warunków formalnych wskazanych w art. 119 § 1 k.p.k. oraz nie został sporządzony i podpisany przez pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym.

Zażalenie na powyższe zarządzenie wniósł w terminie pełnomocnik pokrzywdzonego - I. N., podnosząc zarzut naruszenia art. 87 § 1 k.p.k., gdyż w świetle tego przepisu jest on osobą uprawnioną do reprezentowania swojego mocodawcy w postępowaniu w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej.

Następnie zarządzeniem z 10 kwietnia 2024 r., Przewodniczący Wydziału I Izby Odpowiedzialności Zawodowej odmówił przyjęcia zażalenia jako wniesionego przez osobę nieuprawnioną, wobec uznania, że I. N. nie wykonuje zawodu adwokata lub radcy prawnego.

Zażalenie na to zarządzenie, pismem z 19 kwietnia 2024 r., wniósł I. N.. W swoim piśmie wskazał, że zarządzenie z 10 kwietnia 2024 r., zostało wydane z naruszeniem art. 87 § 1 k.p.k. Wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia.

W dalszej kolejności, postanowieniem z 8 października 2024 r., Sąd Najwyższy w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej uchylił zaskarżone zarządzenie.

W uzasadnieniu Sąd Najwyższy wskazał, że w postępowaniu zainicjowanym zażaleniem I. N. na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku o pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej posiada on legitymację procesową z uwagi na przedmiot zaskarżenia. Istotą bowiem tego zażalenia jest twierdzenie skarżącego, że przysługuje mu uprawnienie do złożenia wniosku o uchylenie immunitetu. Postępowanie zażaleniowe, w kontekście podniesionego w nim zarzutu jest jedynym postępowaniem, którego istotą jest właśnie *stricte* ocena czy podmiot wnioskujący o uchylenie immunitetu jest umocowany do złożenia takiego wniosku. Do oceny takiej może dojść jedynie na skutek merytorycznego rozpoznania zażalenia, a prawa do tego skarżący nie może być pozbawiony poprzez decyzje o charakterze formalnym. Nadto za przyjęciem zażalenia przemawiała treść art. 459 § 3 k.p.k. stosowanym odpowiednio w związku z art. 466 § 1 k.p.k., zgodnie z którym, zażalenie przysługuje nie tylko stronie, ale także osobie, której zarządzenie bezpośrednio dotyczy. Nie ulega wątpliwości, że zakwestionowanie legitymacji procesowej do złożenia wniosku o uchylenie immunitetu w zarządzeniu o odmowie

jego przyjęcia w sposób bezpośredni oddziałuje na pozycję wnioskodawcy. Bez wątplenia jest on zatem osobą, której zarządzenie bezpośrednio dotyczy, o której mowa w art. 459 § 3 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zaskarżone zarządzenie należało utrzymać w mocy.

Nie jest trafny zarzut skarżącego, dotyczący obrazy art. 87 § 1 k.p.k. W postępowaniu dotyczącym wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora stosuje się bowiem przepis szczególny, zawarty w ustawie - Prawo o prokuraturze (dalej: upp).

Zgodnie z treścią przepisu art. 135 § 3 upp, jedynie osoba, która jest adwokatem albo radcą prawnym, może jako pełnomocnik skutecznie złożyć wniosek o pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej.

W sprawie zainicjowanej złożeniem wniosku o uchylenie immunitetu, I. N. jako pełnomocnik prawno-księgowy, nie posiadał legitymacji procesowej. Tym samym braki, do których uzupełnienia został wezwany zarządzeniem z 19 grudnia 2023 r. nie zostały uzupełnione.

W ocenie Sądu Najwyższego decyzja o odmowie przyjęcia wniosku, zawarta w zarządzeniu z 20 marca 2024 r., była prawidłowa.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[M. T.]

[r.g.]

Zbigniew Korzeniowski Wiesław Kozielowicz Barbara Skoczowska